

Regionale kenniscentra verlagen drempel voor innoveren

Een regionaal kenniscentrum moet het bruisende middelpunt vormen van kennis en innovaties. Dat is het uitgangspunt van zowel Greenport Campus, voor de glastuinbouw in Zuid-Holland als het Kenniscentrum Akkerbouw Noordoost Nederland (Kanon).

Een sprong maken naar een hoger niveau van kennis en innovatie. Zo prijst Greenport Campus zichzelf aan op de website. Dit regionale kenniscentrum is er om 'ondernemers in de glastuinbouw en hun toeleveranciers te helpen hun innovatieve ideeën tot bloei te laten komen en om aan hun behoefte aan vakopleidingen tegemoet te komen', aldus www.greenportcampus.nl. Veelbelovende woorden waarvan de kern is dat ondernemers en bedrijven in de glastuinbouw makkelijker toegang moeten krijgen tot kennis. Kennis is namelijk cruciaal om te kunnen innoveren en de sector gezond te houden, vinden veel partijen en organisaties, niet alleen

in de glastuinbouw maar ook in de andere sectoren. Her en der ontstaan dan ook andere initiatieven voor een regionaal kenniscentrum waar bedrijven en organisaties in de regio intensief samenwerken. Voor de Veenkoloniën is er één in oprichting: het Kenniscentrum Akkerbouw Noordoost-Nederland (Kanon).

>> Virtueel

Kanon en Greenport Campus hebben vooral een virtueel kenniscentrum voor ogen. Eventueel met een fysieke plek waar bijvoorbeeld ondernemers of werknemers terecht kunnen voor scholing

Peet van Adrichem van de Demokwekerij (r) en onderzoeker Jan-Willem Donkers (l) laten een bezoeker een proef van Greenport Campus zien: asterteelt op substraat

of waar proeven gedaan worden, maar dit is niet de hoofdzaak. Het gaat er vooral om een “kennisinfrastructuur” te bouwen, waarbij het vanzelfsprekend wordt dat ondernemers of ketenpartijen kennisvragen indienen en vervolgens efficiënt geholpen worden een antwoord of oplossing te vinden. Kanon staat nog aan het begin van dit traject. Hier is net geïnventariseerd hoe groot de interesse is van diverse partijen om deel te nemen. Greenport Campus – gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en de provincie Zuid-Holland – is al van start gegaan. Een van de deelnemers is de Demokwekerij, een proefbedrijf in Honselersdijk waar diverse bedrijven hun nieuwste producten demonstreren en laten testen. Directeur Peet van Adrichem: ‘De weg naar kennis is best ingewikkeld voor bedrijven en ondernemers. Zij weten niet bij wie ze moeten zijn in een kennisinstelling. Met Greenport Campus maken we de drempel voor innoveren heel laag. Dat wij hieraan meedoen is heel logisch. Laagdrempelig innoveren doen wij al acht jaar.’

>> Loketoverleg

Elke week komen Van Adrichem en de andere partners van Greenport Campus bij elkaar: TU Delft, TNO, Kennisalliantie, INHolland, Haagse Hogeschool en Wageningen UR. Tijdens dit loketoverleg kijken ze wat nodig is om de binnengekomen vragen te beantwoorden. Met elkaar en hun achterliggende instellingen hebben ze zoveel kennis in huis dat sommige vragen zo te beantwoorden zijn. Soms is die kennis er niet en is nieuw onderzoek nodig of zijn er andere instanties die over deze kennis beschikken. In dat laatste geval verwijzen ze door. Daarnaast zijn er meer algemene vragen waar verschillende partijen over moeten denken en ervaringen uitwisselen. Dan wordt er een “arena” georganiseerd: Greenport Campus nodigt bedrijven en ondernemers uit voor een soort workshop om een oplossing te zoeken of een innovatieagenda op te stellen. Zo is er een arena geweest over de gevolgen van de Kaderrichtlijn Water.

Van Adrichem: ‘We volgen een vaste procedure bij het loket. In elk geval spreken we af wie de vervolgactie op zich neemt. Het is van belang dat de vraagsteller binnen twee weken hoort wat we met de vraag doen. Dat moet zeker niet een traject van vijf jaar zijn.’ Dat Greenport Campus voorziet in een behoefte blijkt al uit de vragen die het loket te verwerken heeft gekregen. De directeur van de Demokwekerij benadrukt dat ze gewone vragen niet in behandeling nemen. ‘We streven wel naar innovatie.’ Voor vragen die verder onderzoek vergen, helpen de “supportmedewerkers” de vraagsteller met het vormgeven van zijn plannen en het zoeken naar subsidiemogelijkheden.

Naast het leveren van kennis voor ondernemers en bedrijven, werkt Greenport Campus ook aan vernieuwing van opleidingen. Dat is vooral de taak van de partners INHolland en de Haagse Hogeschool. Verder zijn er plannen voor een “proeffabriek”, waarbij werknemers in de glastuinbouw zich kunnen bijscholen in een omgeving met de nieuwste technieken.

>> Proefbedrijf

Hoe goed Kanon voor Noordoost-Nederland gaat lopen moet nog blijken. Het initiatief komt vanuit Wageningen UR. Die zag veel belangstelling voor het regionaal kenniscentrum rondom proefboerderij Vredepeel in Noord-Limburg. Projectleider Jan Kamp van Kanon vanuit Wageningen UR: ‘Dit proefbedrijf is de plek waar breed gedragen initiatieven die belangrijk zijn voor het gebied, samen komen en ook ontstaan. Dat wilden we ook voor onze proefboerderij ‘t Kompas in het Groningse Valthermond.’ Met een aantal belangrijke partijen in het gebied – LTO Noord, Agrifirm, Avebe, Suikerunie, de Investerings- en Ontwikkelingsmaatschappij voor Noord-Nederland (NOM), Agenda voor de Veenkoloniën, provincies en AOC Terra – is het idee voor Kanon verder uitgewerkt.

Wat Kamp voor ogen staat, lijkt veel op Greenport Campus: een virtuele organisatie waarin partijen samenwerken, met elkaar kennis ontwikkelen en die weer uitdragen naar het gebied. Kennis die essentieel is voor de toekomst van het gebied, dat in hoge mate afhankelijk is van de traditionele teelten zetmeelaardappel en suikerbieten. Kamp: ‘Telers moeten hun bedrijfsvoering optimaliseren om ook in de toekomst winst te kunnen halen. De keten heeft daarbij een belangrijke rol.’ Net als bij Greenport Campus moet er een loket komen waar ondernemers terecht kunnen met ideeën en vragen. Ook moet iedereen gebruik kunnen maken van de faciliteiten op ‘t Kompas, voor experimenten of voor cursussen en opleidingen.

>> Draagvlak

Kanon wil beginnen met het opstellen van een innovatieagenda, samen met alle partijen uit het gebied. Voor een snelle voortgang had Kamp gehoopt dat Kanon als een projectbureau zou gaan fungeren, waarbij een betaalde kracht de voorwaarden zou scheppen voor de start en voortgang van projecten. De inventarisatie liet echter zien dat iedereen wil meedoen aan de agendavorming, maar dat het financieren van een coördinator een stap te ver is. Kamp: ‘Jammer, want dat vertraagt de opzet. Ik zie wel dat het draagvlak heel groot is, ook in de agribusiness. Het duurt nu wat langer, maar straks kunnen we wel adequaat inspelen op wat hier in de regio speelt en helpen innovaties van de grond te krijgen.’ LN

Meer informatie: Greenport Campus, Jan-Willem Donkers, t 0317 480076, e jan-willem.donkers@greenportcampus.nl,

Kanon: Jan Kamp, t 0320 291275, e jan.kamp@wur.nl

i www.syscope.wur.nl > transitie > grensverleggend vernieuwen > nieuwe coalities en samenwerkingsvormen in gebieden en ketens